

Štev. 13.

Leto 2.

Izhaja dvakrat na mesec.

Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopiši.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽJ

O koalicijski svobodi.

(Referat s. Fimmena na III. balkanski konferenci v Ljubljani, dne 4. VI. 1927)

Sodrug! Gotovo vam bo še vsem v spominu, kako je bil položaj l. 1918, ko je šla svetovna vojna h koncu. Spominjali se boste, da je takrat vsaka buržuazija v različnih državah, kakor tudi delavstvo veliko pričakovalo od bodočnosti. Buržuazija takrat ni pričakovala ničesar dobrega, delavstvo pa je upalo pridobiti marsikaj. Vojna je popolnoma razdejala vse. Nastali so veliki preobrati, nastale so nove države, stare so se zrušile. Stare in nove države so se nahajale pred težimi vprašanji, katera so zahtevala nujne rešitve. Buržuazija pri tem ni upala doseči kaj posebno dobrega, delavstvo pa je upalo veliko. Buržuazijo je bilo takrat strah, saj se je zavedala, da je povzročila svetovno vojno, pogubila na tisoče in tisoče življenj, da ima orožje sedaj v rokah delavstva, ki je povsod spoznalo, kako zna postopati buržuazija, kadar ima moč v rokah. Kmetje in delavci so razkrinkali buržuazijo in zato je ta imela vzroke delati si skrbi. Bala se je, da bi delavstvo po vseh državah sledilo ruskemu delavstvu. Zastopniki buržuazije so hoteli sklepati mirovne pogodbe in vabili na te konference tudi zastopnike delavstva. Sklepale so se mirovne pogodbe v Versaillesu, St. Germainu in drugod, glavni namen vseh teh pogodb pa je bil, delavstvo v pesteh. Zato so vabili zraven tudi zastopnike delavstva. V Franciji, v Belgiji, v Ameriki, povsod so zastopniki delavstva delali ob strani z buržuazijo, da bi tako pripomogli miru do zmage, toda bili so samo orodje v rokah buržuazije. Dovolili so delavstvu tudi veliko vpliva v parlamentu in posebni členi v pogodbah so se nanašali na svobodo delavskih organizacij in koalicijsko svobodo. Poudarjala se je demokracija, pravica posameznih skupin, da se organizira in bori za svoje pravice, obljubovali so, da se bodo s posebnimi zakoni uredile delavske pravice.

V Washingtonu se je vršila prva delavska mednarodna konferenca. Tu se je ponovno izrekla koalicijska svoboda delavstva v vseh državah. Zastopniki delodajelcev so vpričo zastopnikov delavstva prisegli, da se bo v bodoče povsod zagotovila 8urni delavnik. Ponavljam ponovno, da so se vse te konference, bodisi v Versaillesu, bodisi v Washingtonu, bodisi drugod, vršile samo iz strahu pred močjo delavskega razreda, iz bojazni buržuazije, ki pa sedaj počasi pozablja na svoje besede. Kot lačnemu psu so vrgli takrat delavstvu s temi raznimi konvencijami kost, toda na teh kosteh je bilo zelo, zelo malo mesa. In o demokraciji, tako politični kakor gospodarski, je danes po svetu proketo malo sledu. V vseh državah, v starih, kakor tudi v novih, je demokracija samo na papirju. Po splošni, enaki, tajni volilni pravici ima delavstvo pravico voliti svoje zastopnike v parlament, a če v resnici pogledamo položaj, vidimo, da so po nekaterih državah zastopniki delavstva iz parlamenta skoraj izločeni. V demokraciji sistem nekaterih držav vedno bolj in bolj prevladuje diktatura. Kar pogledamo v Italijo, na Ogrsko, ali pa v balkanske države. Ali mar ne obstoja povsod tod še enaka, splošna, tajna volilna pravica? Pač obstoja še po imenu, v resnici pa je več ni! Le eno vprašanje dovolite! Ne poznam natanko volilnega reda v Jugoslaviji. Toda če bi tu mogel proletariat vedno

svobodno izreči svojo besedo, potem bi bil parlament gotovo socialističen. Kje obstoja še prava koalicijska svoboda? V Italiji se smejo organizirati delavci samo v fašistovskih sindikatih. Svobodna organizacija ne sme več obstojati, kljub temu da je tudi Italija v Versaillesu in Washingtonu prisegla, da bo delavstvu svoje države dala popolno svobodo koaciranja. Tudi na Ogrskem večina delavstva nima več pravice, nikake pravice, da bi se organizirala, železničarji morajo biti samo ilegalno organizirani, drugi pa stoje popolnoma pod vojaško oblastjo. Kako je s koalicijsko svobodo na Balkanu je natanko opisal že sodrug Stanko. Končno pa moram reči, da bodo vedno dovoljene povsod le take organizacije, ki ne priznavajo razrednega boja. In končno bi ne bilo pravilno, ako bi od buržuaznih vlad malih držav, ki so odvisne od Zapadne Evrope, zahtevali nekaj, česar tudi v Zapadni Evropi nimamo. Svočas je bila na Zapadu vedno navada, da se je z omalovaževanjem govorilo o Balkanu in Balkancih, za nas je bil Balkan zelo daleč, in smatrali smo, da so tu popolnoma necivilizirane dežele, da so tu napol ciganski ljudje, toda danes moram reči, da bi bilo krivično vzdrževati te stare trditve in pa za to, česar tudi na zapadu nimamo, delati odgovorne balkanske narode. Države na Balkanu bodo v političnem in gospodarskem oziru vedno orodje velikih držav.

Koalicijske svobode na Balkanu ni. Na zapadu jo imamo na papirju. Mi smemo imeti zborovanja in skupščine, toda ne smemo voditi boja. Vlada stavi predloge in organizacije delavstva so za to tu, da jih morajo sprejeti, drugače lahko pridejo v zapore. Delavstvo sme izdajati časopise, toda kadar hočejo biti borbeni, kadar hočejo povedati svoje želje, tedaj pride vlada, kajti ona mora ščititi podjetnike. V Franciji se je vršil lani v septembru kongres in oblast ni dovolila razobesiti zastave iz poslopja ITF, češ, da je rdeča. V Angliji je vlada spravila v veljavo zakon o strokovnih organizacijah, po katerem je vsaka akcija strokovnih organizacij onemogočena. Nikdo še ni bolje označil vsega pomena novega zakona o strokovnih organizacijah, ki je zelo karakterističen za zapad, kakor je to storil Mussolini v nekem fašistovskem listu, kjer pravi: Fašizem ima veliko svetovno misijo. Italija služi danes za vzgled celemu svetu in mi upamo, da bo tudi Anglija kmalu sledila Italiji.

Sodrug! Če je položaj tak na Zapadu, kjer je zapadna buržuazija razcepila delavstvo, potem ni nič čudnega, da razmere tu na Balkanu niso prav nič boljše, ker končno buržuazija v Jugoslaviji, Romuniji, v Bolgariji in na Grškem more tlačiti delavstvo le toliko časa, dokler jim to dovoljujejo velike imperialistične države na zapadu in jim to odobravajo. Države na Balkanu so orodje imperializma na zapadu, četudi so te države republike. Vaša država ima na primer močno zaščito in oporo v dveh velesilah: Franciji in Angliji. Kako je s koalicijsko svobodo na Balkanu, niso potrebna nadaljna izvajanja, to je omenil že sodrug Stanko. Naj zadržuje, da smo si edini v tem, da s koalicijsko svobodo še nismo daleč prišli in da nam je tu buržuazija vrgla samo kost.

Nastane sedaj vprašanje, kako pridemo mi sedaj do uresničenja naših pravic? Če je buržuazija prevladna in z vira, kako pridemo do naše koalicijske svobode, če nimamo možnosti, da se organiziramo narodno in mednarodno. Da, narodno in mednarodno! Kajti ni največja nevarnost, ako se delavstvo organizira narodno, saj buržuazija je že dovolila, da se delavci organizirajo narodno, toda prepoveduje, da bi se organizirali mednarodno, ker razume, da samo narodno organizirane organizacije še niso najbolj nevarne, saj se vsak čas lahko omeji njih delovanje. Če pa so organizacije mednarodne, če je proletariat ene dežele združen s proletariatom druge dežele, če delavstvo vseh dežel tvori veliko interesno skupnost, če delavstvo razume, da nima nikjer drugih sovražnikov, kakor svoje domače kapitaliste, če tedaj delavstvo pride do prepričanja, da ima vedno sovražnike v svoji domači državi, da je to buržuazija v domači državi, tedaj postanejo te organizacije nevarne. To dobro ve meščanska praksa, to dobro vedo tudi vlade. Zato se narodne organizacije tudi ne smejo združevati z mednarodnimi. V Estoniji je prepovedano železničarski organizaciji, da bi pripadala ITF. Danskim mornarjem poseben zakon prepoveduje, da bi bila njih organizacija zvezana s kako organizacijo zunaj države. Buržuazija se zaveda, da je s tem onemogočen v bodoče vsak boj, buržuazija hoče s tem ovirati mednarodno solidarnost delavstva. Mi pa se moramo zavedati, da se moremo boriti samo mednarodno; mornarji ene države se ne morejo boriti sami, če se ne vodi boj tudi v drugih državah. Samo internacionalno, samo s skupnim nastopanjem si morejo pomorci priboriti osemurni delovnik. Povsod, tudi če ima delavstvo najmočnejše organizacije, bo delavstvo podleglo, ako stopi v stavko in mu delavstvo sosednih dežel ne bo pomagalo. Delavstvo vseh dežel mora uvideti, kakor uvidite vi, da je vsak boj v Beogradu važen tudi za Ljubljano, da je boj v Avstriji važen za Čehoslovake, da je bolj na Češkem velikega pomena lahko na Poljskem in da moramo končno delati vsi skupaj. Ali hočete kakega vzgleda, kolike važnosti je vedno skupno nastopanje? Ali naj vas spomnim, kako bi bilo s stavko v Nemčiji, če ne bi nemški rudarji delali v tesni skupnosti z angleškimi rudarji in delavci? Kako bi bila končala angleška stavka, če ne bi prišlo nič premoga več v Anglijo! Ali hočete vedeti, kako je bilo za časa stavke angleškega delavstva, katerega delavstvo v drugih državah ni podpiralo. Ko so drugod delavci služili nadure, na Poljskem, na Švedskem in drugod. To je bila posledica, da se je angleška stavka zlomila. Z nadurnim delom so delavci dobro zaslužili in poljska država se ima temu dejstvu zahvaliti za zboljšanje svoje valute. Angleško delavstvo bi bilo v stavki zmagalo, če bi bili vsi delavci z njimi solidarni. In sedaj se kažejo posledice tudi na kontinentu, ko delavstvo izgublja v svojih zahtevah in jim povsod hočejo zniževati plače. In kakor v Angliji, bomo tudi drugod videli posledice v zakonih, ki jih bodo pripravile vlade v onemogočenje strokovnega gibanja.

Koalicijska svoboda je največjega pomena! Ne samo pravica, da se sme delavstvo organizirati narodno, temveč tudi mednarodno. Kako bomo dosegli to pravico! Upam, da morem

odkriti reči, da tu na Balkanu ne boste dobili te pravice, dokler je na zapadu, kjer imamo močnejše organizacije, ne bomo dobili, ker tu se polagajo temelji za politično in gospodarsko svobodo na Balkanu. Dokler je ne bomo imeli pri nas, tako dolgo je ne boste imeli tudi vi. Tako si moramo priboriti najprej na zapadu pravico, graditi si naše organizacije, na zapadu moramo brezobzirno izpeljati boj proti vsem določilom, ki onemogočujejo vsako nastopanje in prepovedujejo stavljanje. Mi pa bomo morali nastopati vedno, tu in tam se bomo morali bojevati, toda končno nam ne pomaga nič, če si zakrivamo resnico, da delavstvo ne bo doseglo ničesar, dokler ne izgradimo močnih organizacij, dokler ne bomo v stanu skupno nastopati in dokler bo delavstvo razcepljeno. Nič ne pomaga samo govoriti o amsterdamski internacionalni in o koalicijski svobodi. Povsod vidimo samo potrjevanje dejstva, da ne bomo v Ženevi ničesar dosegli za delavski razred, če se nam ne posreči izsiliti od buržuazije tudi izven ženeve naših pravic. Šele tedaj moremo iti v Ženevo in šele tedaj bomo mogli tam kaj doseci. Kljub vsem poročilom na delavsko konferenco v Ženevi o tlačenju delavstva, o trpljenju in brezpravnosti, ne bomo dosegli dotlej ničesar. V najugodnejšem slučaju bo konferenca sklenila, da odpošlje v vse države vprašalne pole, da bi zvedela, kako stoji stvar s koalicijsko svobodo.

Končno moram povedati, kar je rekel že francoski delegat na gospodarski konferenci v Ženevi Joucheaux, ki ga ni prištevat med skrajne ekstremiste, ko je izjavil, da je prišla ura, da se je približal čas, ko vsi govorijo v Ženevi ne pomagajo več in ko moramo podvzeti druga sredstva. Mi vsi smo že prišli do tega prepričanja, da je škoda, da se je dosedaj s tem zapravljaj čas in naša dobra volja. Delavstvo more samo takrat česa pričakovati od mednarodnega urada dela in mednarodnih delavskih konferenc, če se narodno in mednarodno, ekonomsko in finančno močno organizira, šele takrat bo dobilo v roke oblast. Predvsem moramo gledati na to, da omejimo razcepljenost v svojih vrstah. To je težko doseči, dobro to vemo, toda res je tudi, da bo pri vedno naraščajočem preganjanju delavstva in vedno se bolj razvijajočem kapitalizmu, vedno bolje in ravno na ta način lažje mogoče doseči enotnost. V tem oziru je zveza z ruskimi strokovnimi zvezami izredno velike važnosti, ako v resnici pride do enotnosti. Ako se res posreči doseči enotnost, tedaj je skupen nastop samo vprašanje kratkega časa.

Ne enotnost v interesu kake smeri, še manj za interes kake osebe in kakor je sedaj položaj, smemo upati, da bo zveza s ruskimi organizacijami kmalu postala resničnost. (Burno odobravanje.) Ne vem še, kaj bo sklenila konferenca ITF v Parizu. Toda malo znamenje v tem oziru je že dejstvo, da se je posrečilo doseči v Ženevi, da so zastopniki Rusije sedeli pri isti mizi s predstavniki amsterdamske internacionale. Resnica je, da dozoreva prepričanje, da se mora položaj razviti v tej smeri. Kljub sto in sto internacionalnim himnam v vseh jezikih vidimo, da se delavstvo vedno bolj in bolj potiska na stran in da moramo danes gledati za drugimi sredstvi. Naša naloga je, da zopet okrepimo organizacije, da preneha razcepljenost v delavskih vrstah, da prenehajo medsebojni boji.

Stvar velikih organizacij je, da zopet pribore neomejeno koalicijsko svobodo. Prva naloga vseh organizacij pa je sedaj, da dosežejo enotnost. Tako delamo sedaj pri nas na zahodu, to vprašanje morate vršiti tudi pri vas. V ITF smo poskušali popisati položaj v balkanskih državah. Toda to nam ni bilo mogoče narediti iz posameznih poročil. Šodrug Natans se je osebno podal na Balkan in na podlagi njegovih poročil se je sestavila slika v položaju. Tako poročila so zelo velikega pomena. Tako daleč še nismo v nobeni državi, da bi vlade, četudi so zelo reakcionarne, ne želele še vedno delati videza strpnosti, blagohotnosti in demokracije. In zato je vedno dobro, da se postopanje te ali one reakcionarne vlade urbi et orbi razglasi. To je lahko mogoče potom ITF, ki razpošlje poročila v desetih jezikih po svetu. Mislim, da ne pretiravam, če pravim, da smo tozadevno tudi z ozirom na Jugoslavijo že imeli uspeh. Poročilo o stanju Jugoslavije smo razposlali v vse države in mogoče je temu dejstvu pripisovati, da se je jugoslovanska vlada izrazila pripravljeno, da vzame statute organizacije na znanje. V tem oziru ponavljam, da me je referat Stankota bolj informiral o tem, kaj se tu godi, kot vse, kar sem dosedaj čital. Prosim s. Stankota, da skrbi za to, da se referat v nezmanjšanem obsegu odpošlje ITF. Potem bomo razglasili po celem svetu, kakšen je položaj železničarjev in transportnih delavcev tu pri vas. Ponavljam znova, da so take informacije zelo važne. V Bolgariji, na Grškem, v Rumuniji morajo skrbeti zato, da odpošljejo taka poročila. Mi bomo

tudi naprej poskušali storiti vse, kar storiti moremo. Kot mednarodnemu tajniku so mi vsi delavci enako vredni, toda prepričan sem pa, da je Balkan za bodočnost delavstva, naj bo tako ali tako, zelo velike važnosti. Ako se posreči vaše organizacije ugraditi, ako se posreči vaše organizacije zgraditi v močno organizacijo, da ne bo mogoče več transportirati vojaškega materiala, če pride čas, tedaj bo Balkan močen faktor za zgraditev miru. Če se to ne posreči, tedaj bo še naprej obstojala nevarnost, da bo Balkan zopet vzrok kake nove vojne. Iz teh vzrokov vas bomo v vaših stremljenjih podpirali, radi tega smo vedno pripravljeni nuditi vam pomoči, materialne in moralne. Vaša naloga pa je, da se tesneje združite v Balkanski federaciji in da, drugič, stojite z ITF vedno v stiku in najboljšem sporazumu z njo svoje delo nadaljujete. S tem da krepimo svoje moči, da ne dopustimo, da bi se zanašali prepri v naše organizacije, s tem, da se nacionalno in internacionalno organiziramo, samo s tem in edino s tem si bomo priborili človeške pravice in premagali buržuazijo. To je edina pot, katero moramo hoditi. Mi vemo, da nam ne pomaga noben cesar, noben tribun, noben bog, nobena Ženeva, noben parlament, nobena vlada, noben buržuj, nam morejo pomagati samo naše lastne nacionalne in internacionalne organizacije. Samo te morejo za delavstvo kaj doseči. Zato pravim proletariatu vsega Balkana: združite se v ITF, delajte z ITF, ITF vas ne bo nikdar zapustila! (Dolgotrajne ovacije, viharo ploskanje!)

Za enotno železničarsko organizacijo.

Izmed vseh resolucij kongresa je bila gotovo najbolj navdušeno pozdravljena v najširših železničarskih masah **resolucija o ujedinitvi**. Vedne redukcije osebja, pravic in plač, popolni neuspehi raznih društev itd. so odprli oči slehernemu železničarju, da vidi svojo rešitev le v močni razredni železničarski organizaciji, ki ne bo kletčevala pred upravo in čakala odpadkov mize, ampak **ki bo energično nastopila v k motreni akciji za izvojevanje železničarskih pravic.**

Prva seja centralnega odbora saveza se je obširno pečala z vprašanjem ujedinitve ter sklenila podvzeti vse korake, da se resolucija o ujedinitvi čimprej uresniči. Kongres je jasno in določno začrtal platformo, na kateri je izvršiti ujedinitve. In ta platforma odreja, da **enotna železničarska organizacija stoji na stališču razrednega boja, strankarske, verske in nacionalne neodvisnosti, internacionalne pripadnosti k »Internacionalni transportni federaciji ter najpopolnejše demokracije in strpljivosti v organizaciji sami. Jednotna razredna železničarska organizacija se mora v svojih akcijah in borbah naslanjati na celokupni razredni delavski pokret.**

Od kongresa dalje nismo izpustili najmanjše prilike, da manifestiramo za ujedinitve železničarskega pokreta ter je bila na inicijativo centrale tudi na od »Zveze« v Mariboru sklicanem shodu od strani našega govornika predložena resolucija za čimprejšnjo ujedinitve.

Prvi odmev je rodila ta naša akcija od strani »Društva profesionistov«, ki je enako izdalo na železničarske organizacije apel za ujedinitve, katerega v naslednjem prinašamo:

Vsem železničarskim organizacijam v kraljevini SHS!

Od postanka naše mlade države pa vse do danes padajo na nas udarci, ki se z vsakim dnem množijo in so vedno hujši. Vsi napori, da bi se teh udarcev ubranili, so zaman, ker se branimo le posamezniki, pozabljamo pa, da bi se močna sila znala ubraniti najhujših udarcev. V državi imamo poleg dveh močnih železničarskih organizacij, Udruga narodnih železničarjev in Saveza ujedinitvi železničarjev še nešteto drugih kategorijskih organizacij, ki so sicer nastale iz nujne potrebe, a gotovo uvidijo še nujnejšo potrebo po enotnem nastopu in enotni železničarski strokovni organizaciji.

Udarci, ki so padli in padajo na nas posebno v zadnjem času nas resno opominjajo k složnosti in enotnosti, če hočemo rešiti vsaj v zadnjem času, kar se re-

šiti da. Radi tega je nujno potrebno, da se napravi hitri konec medsebojnemu prepiru in nerazpoloženju in gre takoj k ustanovitvi enotne in močne strokovne organizacije vseh železničarjev.

Da je za ustanovitev enotne železničarske organizacije polno tehničnih razlogov in tudi podlag, nam dokazuje sledeče:

1. Vsa pravila najrazličnejših žel. organizacij imajo v sebi skoro enake točke glede varstva in zaščite v dobrot železničarjev. Izločiti bi bilo iz njih le točko o politični pripadnosti te ali one organizacije.

2. Vsa glasila vseh teh organizacij prinašajo članke o enotnosti in solidarnosti ter pozivljajo k skupnosti, kar dokazuje, da se posamezna društva že zdavnaj bavijo s tem vprašanjem in je potreba le, da postane meso.

3. Ker so v vsaki organizaciji posamezniki, ki iz tega ali onega razloga skušajo ovirati ustanovitev take močne in enotne železničarske organizacije, bi bilo vse take ljudi iz pokreta izločiti vse do tlej, da se enotna organizacija ustanovi. Potem se take ljudi naravnost prisili k vstopu v enotno organizacijo.

Bazo za tako enotno in edinstveno strokovno organizacijo naj bi tvorile sledeče točke:

a) Obe sedaj obstoječi železničarski organizaciji UJNZB in SUZJ se likvidirata in preosnujeta v enotno organizacijo ali pa se fuzionirata v eno samo organizacijo.

b) Nova organizacija mora biti strogo strokovna in strogo nepolitična.

c) Vse ostale kategorijske organizacije in društva pristopijo k tej novi organizaciji kot enote s svojimi pravili, ki jih je popraviti le v toliko, da se v njih da povdanka, da so vsa društva strogo strokovna in nepolitična.

d) Člani vseh društev združenih v taki enotni organizaciji imajo enake pravice in enake dolžnosti.

Podrobnosti o upravi itd. reši poseben pripravljani odbor sestojec iz po dva zastopnika vsake obstoječe železničarske organizacije.

Društvo profesionistov državnih železnic je na svoji seji razpravljalo o tem, perečem vprašanju in prišlo do zaključka, da stavlja gornje svoje misli na razpolago vsem, ki so pripravljeni rešiti brezupno stanje železničarjev v državi in prirediti z delom za enotno in močno ter edinstveno organizacijo vseh nameščencev državnih železnic v kraljevini SHS.

V slučaju, da naleti Društvo profesionistov na odpor pri onih, ki jim vprašanje železničarjev ne leži pri srcu, bo skušalo rešiti to vprašanje z plebiscitom na ta način, da se bo obrnilo na vse nameščence železnic z ednim vprašanjem: kdo je za enotno organizacijo železničarjev in kdo proti. Izid plebiscita bo potem za nadaljno usodo nas vseh odločilen.

Pozdravljamo ta korak, ker je prišel od kategorijskega društva, katero priznava potrebo po ujedinitvi in po enotnem nastopu. Dasi so gotove točke zlasti glede »pristopa kategorijskih društev s svojimi pravili kot jed-

note v enotno organizacijo« nejasne, vendar je upati, da se bodo na članskih sestankih vse nejasnosti odpravile. Sedaj imajo besedo ostale organizacije zlasti strojevodje in kurjači, Prometne zveze itd., da izrazijo svoje stališče k enotni železničarski organizaciji, zlasti pa k platformi, ki jo je za ujedinitve postavil naš kongres. Savez železničarjev Jugoslavije obstoji na osnovi sekcij (vlakospremna, kretniška, profesionistov itd.), ki so v strokovnem delu popolnoma samostojne z lastnimi odbori ter vsled tega ne more biti o kakem izrabljanju

ene kategorije v korist drugi nobene kategorije.

Savez železničarjev Jugoslavije stremi iskreno po čimprejšnjem ujedinitvi brez vsakih kapitulacij. Ob dvanajsti uri poziva vse, ki jim je interes železničarjev pri srcu, da porabijo vse svoje sile na delu za ujedinitve, poziva vse organizacije, da gredo preko namišljenih ali siloma vcepljenih predsodkov, k ujedinitvi, katero edino more rešiti železničarje v Jugoslaviji pred popolnim propadom.

Na delo za ujedinitve!

Neorganiziranim!

Odkod to, da vi, ki ste za naše ideje, ki s simpatijo spremljate naše nazore in stremjenja, da vi še niste naši vpisani člani? O, jaz poznam tudi stari vzrok tega pojave! Vi nam ploskate, simpatizirate; toda vi si pa pridržujete pravico, da samo uživajte sadove pokreta, ki so jih drugi pridržali s svojimi silami! Vprašam vas: ali

je to možko, ali je to delavca vredno obnašanje? Kaka razlika je med delavcem in parazitom (zajedavcem), ako ne ta, da hoče ta živeti od tujega dela in žeti tam, kjer ni sejal? ... Vas torej, ki nočete živeti od tujega dela in ne žeti tam, kjer niste sejali, vas pozivam v organizacijo! Ferdinand Lassale.

Izvršene intervencije v ministrstvu saobračaja

Na podlagi resolucij protestnih shodov je v ponedeljek, dne 28. junija 1927 izvršila pri pomočniku ministra, generalnemu direktorju in načelniku mašinskega oddelka, posebna deputacija, sestojeca iz zastopnikov iz Ljubljane, Maribora, Zagreba, Sarajeva in Beograda intervencijo radi:

1. povrnitve voznih ugodnosti delavcem;

2. ukinjenja redukcij ter

3. nerednosti v bolniški blagajni.

Intervencija je imela uspeh ter bodo rodbinski člani delavcev obdržali legitimacije, ki bodo veljale za vožnjo do 25 km za poljubno število voženj. Drugače pa dobi vsak rodbinski član mesečno po 4 vozovnice (v bloku za celo leto skupno), katere bodo veljale za poljubno vožnjo kamorkoli, ne oziraje se na dolžino proge.

(Savez smatra to rešitev le kot začasno ter je takoj stavil ponovno zahtevo, da se vozne ugodnosti delavstvu v starem obsegu povrnejo.)

Kar se tiče redukcij, so naknadni krediti delno odobreni in sicer:

30.000.000 Din za delavce,

20.000.000 Din za kurilnice in

24.000.000 Din za sekcije.

Deputaciji je izjavljeno, da se v bodoče ne bodo vršile nikake redukcije več in da se pri sekcijah začetkom julija 1927 začne povsod zopet s 6 dnevnim delom tedensko.

(Tudi v tem vprašanju je savez stavil energično zahtevo, da je odobri naknadni kredit še v izmeri 75.000.000 Din ter se delavcem zopet najmanje izplačajo one urne plače, ki so jih imeli pred redukcijo.)

Radi nerednosti v bolniški blagajni pa je generalni direktor obljubil natančno preiskavo, da se ugotove

oni krivci, ki zavlačujejo izplačilo hranarin delavstvu.

V juniju 1927 vložene intervencije:

1. Pri ministru saobračaja:

a) Radi rednega izplačila plač u-sluzbencem kontrole dohodkov v Mariboru, ki spadajo pod generalno direkcijo;

b) radi izplačila hranarine delavcem redno koncem meseca;

c) radi volitev delavskih zaupnikov in delavskega pravilnika.

2. Pri direkciji Ljubljana:

a) Radi dveh prostih dni za kretniško in premikalno osebje;

b) radi premij za kurilniško pomožno delavstvo (premogarje, pepearje itd.);

c) radi dodelitve 4 mož v skupino pri tovornih vlakih na progi Ljubljana in 5 mož v skupino zbiralne vlake ter radi okrožnice štev. 33.333/27;

č) radi uradnih ur zdravnika v Celju, da bi ordiniral jutraj.

3. Pri direkciji Zagreb:

a) Radi prilika vlakopravnog osoblja (odjelo, službena kola na progi Zagreb—Brod, Koprivnica, Karlovac, napredovanja vlakopravnog osoblja, kasarni in odmarališta u Vinokovcima i Splitu);

b) radi dovoljavanja rednog godišnjeg dopusta lozioničkom osoblju u Sisku.

4. Pri generalni direkciji, ekonomsko oddeljenje:

a) Radi izmene pravilnika o službenom odjelu, da naj se podeli denarna odškodnina za službeno odjelo tudi činovnikom III. kategorije 1. položajne grupe.

Novi pravilnik o službeni obleki.

S 15. junijem 1927 je stopil v veljavo nov pravilnik o službeni obleki, po katerem pristojajo vse dajatve od 1. aprila 1927 dalje.

Po novem pravilniku mora nositi službeno obleko vse postajno, skladiščno, progovno, vlakospremno, kurilniško in delavniško osebje, ki pride pri vršenju svoje službe v dotik z občinstvom ali ki vrši eksekutivno službo.

V direkcijah nosijo službeno obleko samo vratarji, služitelji in nočni čuvaji.

(Že v teh točkah je pravilnik skrajno nejasen, ker ne našteje točno kategorij osebja in ne pove ali pripada obleka tudi delavskemu osebju, ki vrši službo nastavljenecov. O delovni obleki delavcev in profesionistov pa sploh ni govora. Op. ured.)

Nadalje je točno predpisana oblika in barva obleke, službeni znaki in sicer bodo za činovnike vseh treh kategorij zlati našitki, za zvaničnike srebrni, za služitelje iz zlaga.

Nošenje letne obleke ni obvezno.

Vse osebje, katero mora nositi službeno obleko, dobi za nabavo in vzdrževanje obleke denarni prispevek, in to:

1. Za nabavo obleke enkratni

prispevek Din 600.— Ta prispevek se izplača v enkratnem znesku do nastavitve.

2. Redni letni prispevek po Din 600.—, ki pripade vsem služiteljem, zvaničnikom ter činovnikom III. kategorije 4. grupe in II. kategorije 5. grupe.

3. Redni letni prispevek po Din 400.—, ki pripada vsem činovnikom III. kategorije, 2. in 3. grupe ter činovnikom II. kategorije, 3. in 4. grupe.

Vsi ostali (činovniki III/1), pa bi si morali nabaviti obleko iz svojih sredstev.

4. Stalnim dnevničarjem, ki so odrejeni, da vrše službo nastavljenecov, pripada redni letni prispevek Din 360.—, ki se jim izplačuje v mesečnih obrokih nazaj, ako so v preteklem mesecu vršili vsaj 16 dni službo nastavljenca.

Vsem nastavljenecem pa se bo izplačal letni prispevek v enem obroku vsakega 1. oktobra.

Službena obleka, ki je bila naročena do 31. marca 1927, se bo izdala osebju po dosedanjih predpisih in je osebju ne bo treba vrniti. Obleka izdelana na račun kreditov za leto 1926/27 se bo razdelila osebju.

VIJESTI OBLASNOG SEKRETARIJATA ZAGREB.

Kdor je po 1. aprilu 1927 dobio službeno obleko (zimsko) za leto 1927 ne dobi denarnega prispevka.

Nove službene znake je treba prišiti na službeno obleko do 1. avgusta 1927.

To je v kratkem izveštje iz skrupala, ki ga je izdalo v svoji nespособnosti ministarstvo. Savez je izdelal obširni protipredlog in ga predložil ministarstvu. Več o tem v prihodnji številki.

Protestni shod v Mariboru.

V petek, 24. VI. ob 19. uri je Savez Železničarjev Jugoslavije sklicao shod v verandri pivovarne »Union« (Götz) s sledećim dnevnim redom: 1. Protest proti redukciji prejemkov. 2. Vprašanje legitimacije družinskih članov. 3. Vprašanje razpusta skladišća živil. 4. Slučajnosti. Na shodu je referirao, ker je bil s. Stanko zadržan, s. Makuc iz Ljubljane, ki je v burno aklamiranjem enournem govoru orisao položaj železničarjev, ki se od dne do dne slabša v glavnem radi tega, ker imamo nasprotnike tudi v proletarskih vrstah. Zbrana kompaktna masa železničarjev (okoli 2000 ljudi, med katerimi je bilo precej železničarskih žena) je vzdignula energičan protest proti odvzemu legitimacije družinskim članom in proti redukcijam urnih plaća v delavnici Maribor. Reducirane so bile urnine od 50 para do 5 Din. S splošnim odobravanjem je s. Makuc izrazio potrebu, da se proletarijat ne bori le enotno v strokovni organizaciji, temveć da gre tudi pri volitvah enotno v boj in mešćanskim strankam pokaže, da Zaloška cesta še ni pozabljena. Vzpodbujao je zaupnike v njihovom tešćem delovanju, ki stojijo vedno z eno nogu na cesti, z drugo pa v zaporu. Prećital je resoluciju na ministra saobraćaja, ki je bila enoglasno sprejeta, ter predlagao, da se naj pošlje v Beograd deputacija, v katero sta bila izvoljena ss. Čanćek in Krajnik. Konćal je s klicem: Živijo proletarijat celega sveta! — Kot drugi govornik je orisao s. Čanćek v jednatem in prav iz srca prihajajoćem govoru položaj železničarjev, ker se njih intervencije ne upošćeva in zakon o zaštiti delavcev ne izvaja v praksi. Moć delavcev je le v nas samih, zato organizirajte se! Vsi v razredno bojovno strokovno organizaciju! — Nato je poroćao s. Krajnik o zadevi skladišća živil ter omenio, da je naš Savez pokazao dobro voljo za boj kljub brezuspješnim konferencam z zastopnici drugih organizacija ter za 26. junija ponovno pozvao vse strokovne organizacije na skupno konferencu. — Za njim se je prijavio neki ćlan »Udruženja« k besedi ter prećital neko brzojavku, da so legitimacije spet dovoljene. Ker smo pa takih brzojavk že navajeni, ni napravila tudi ta na zaveden proletarijat nobenega vtisa. — Kot zastopnik uradništva je s. Breznik pojasnio stališće razredno za-

vednih dušćevnih delavcev, pozvao se nezavedne uradnike, da se nam pridružio ter pozvao roćno in dušćevno delavstvo, da si podasta roće in stopita v borbu s bojućim klicem: Živela enotna fronta roćnoga in dušćevnoga delavstva! Živel razredni boj! — Govorio je še s. Magdić v nemšćem jeziku, ki je pozivao gospodu na mehkih stolćkih, da naj poskusijo s celo družio živeti mesec dni s 500 Din in potom naj šće dajo delavcem navodila za dobro gospodarstvo. Govorili so še ss. Korbun, Fava i Menih, nakar je bil imponzantan shod ob pol 10. uri zakljućen. — Mariborski železnićari smo pokazali, da smo moćni in da imamo upanje u svoju moć. Vodili bomo nelzprosćen boj za naše pravice! Zato vsi u Savez Železnićarjev Jugoslavije!

Nadurno

delo škoduje družiovanu brezposelnih in vzdržuje nizke plaće zaposlenih. Nadurno

delo

vzpodbuja podjetnike k znižavanju plaća.

Veća

šćevilo nesreć in bolezniju u delavskih družiovanu. Zato delajte le zakonito doloćeno

šćevilo

delovnih ur. Delavske strokovne organizacije moraju za to povsod nastopati proti nadurnemu in ćezmerućem akordnomu delu. S tem bo mnogo

brezposelnih

šćlo s ceste zopet nazaj u obrate in mnogo družiovanu bo rešenih najhućše bede in lakote.

Odluke Ujedinjenog Radnićkog Sindikalnog Saveza Jugoslavije.

Predsedništvo, uz prisustvo ćlanova Izvršnog odbora iz Srbije, Bosne, Hrvatske i Slavonije, na svojoj sednici odrćzaoj 7. juna u Zagrebu, rešava:

1. Prima na znanje izvješćaj Oblasnog Odbora URSSJ u Novom Sadu o izvršenom sporazumu za izbore za Radnićku Komoru, i odobrava ga, obavezujući sve sastavne organizacije i ćlanstvo URSSJ u Vojvodini da ga provedu.

2. Ovlašćuje se predsedništvo URSSJ, da sporazumnu listu za izbore Radnićke Komore u Novom Sadu postavi i potpiše u zajednici sa predstavnicima organizacija koje su sporazum primile.

3. Otcepljene ćlanove sindikata, formirane u drugi Mesni Međustrukovni Odbor u Vršću, preko sindikata pozvati da se vrate u zajednicu pokreta; ako se oni tome ne odazovu objaviti, da su se izdvojili iz ćeline pokreta.

4. Mesni Međustrukovni Odbor URSSJ u Bećkereku ukoriti radi ob-

jave jednog akta, ćija je sadržina u suprotnosti sa odlukama viših instancija sindikalnoga pokreta i upozoriti ga na red propisan statutima.

5. Upozorava se na odredbe statuta, koje osudjuju svako mešanje jednih organizacija u poslove drugih, bez pripita i odobrenja dotićnih nadlećnih sindikalnih foruma.

6. Konstatuje se, da »Oblasnu sremsku sindikalnu konferenciju« nije sazvaio nijedan nadlećan forum URSSJ i da njene odluke ne obavezuju ćlanstvo ni organizacije URSSJ. Isto tako nijedan nadlećan forum URSSJ nije sazvaio ni konferenciju u Vršću, pa prema tome organizacije u sastavu URSSJ na njoj neće ni ućestovati.

Za Ujedinjeni Radnićki Sindikalni Savez Jugoslavije:

Vilim Haramina, s. r., predsednik. Bogdan Krekić, s. r., sekretar. Franc Svetek, s. r., Adolf Kunćić, s. r., Stjepan Colner, s. r., Luka Pavićević, s. r., Vladimir Pfeifer, s. r., Franjo Raušer, s. r., Blagoje Braćinac, s. r.

„Šćednja“ vodi nas ravno u smrt.

U prošlom broju opširno smo pisali o strahovitim posljedicama politike »šćednje« i saniranja i discipliniranja« saobraćaja, koju se provodi već unatrag godine dana, a koju je punom vehemencijom nastavio ministar-general, »strućnjak« u saobraćajnim pitanjima. Ta politika vodi željeznice ruinu i krah, a željeznice ravno u smrt. Ili u smrt gladi radi nedovoljne ishrane i oboljenja, ili u smrt u ućesima i nesrećama najstrašnije vrste. Za dokaz tome mi smo u zadnjem ćlanku naveli slućaj nesreće na stanici Jankovci, i dok su nam mrtvi i ranjeni iz te nesreće bili u najživljioj uspomeni i krv se još pušćila, evo već nova nesreća na stanici Perković u Dalmaciji, još teže i još strašnije. Vlakovodja Dumić poludio i teže je ranjen. Od osoblja teretnog

vlaka Toši Miljkoviću slomljena nogu; strojovodji Podmaneku teško povredjena glava, a drugi izranjeni na razne načine. Tko je kriv, ne zna se. Otišće su tamo skupe istražno komisije da uzroke »istraže«. Nekoliko dana prije toga desila se teška nesreća kod ripanjškog tunela u Srbiji, kod koje je isto bilo ranjenih i kod koje je poginuo kočnićar Velislav Stojanović. Opet istraže za krivcem. Šćete su milijonske. I nije dosta. Politika »šćednje« traži nove, veće i još ućasnije žrtve. U noći 20. juna dolazi do upravo katastrofalne nesreće kod Osijeka. Osobni vlak, dupkom krćat svetom, kod brzine od 40 km, kliće niz traćnice, prebacuje se stroj i službena kola a snjima i »disciplinirani« željeznice, trćaju se ućda, prći se željeznice, meso, iz sijaset ra-

na puši se opet krv. Razgovarali smo sa oćivdicima ove strašne nesreće i srsi su nas prolazili slušajući ih. Lozać Jedinu, pritisnut u zemlju od prevrćnule lokomotive, puna dva sata stenjaio je od strašnih muka uzroćenih kipućom vodom, koja se iz kotla na njeć izlćevala. Tek kad se podignulo stroj, moglo ga se je tih strašnih muka osloboditi. Teško je ranjen strojovodja i još nekoliko službenika, a isto tako i veliki broj putnika. Materijalne šćete i opet ogromne.

I ako ta »šćednja« iz dana u dan radja sve gorim posljedicama. Izaziva milijonske šćete u materijalu i na ljudima, kojih muke i patnje se uopće naplatiti nemogu. Sa bolom za nevine žrtve pitamo se: pa dokle će to trajati? Kako dugo još bude željeznica stratišće za ispaćene željeznićke službenike. Zar zaista nema nikog, koji bi ućvidio kobnost ove politike »sanacije i šćednje«.

I vjerovatno na nikog nema. Kad bi tko bio, sve ove strahote nebi se događale. One su posljedica ludaćke tećnje, da se preko kosti i mesa hiljade i hiljade službenika ućšćedi ono, što je godinama razvratom i korupcijom upropaćteno bilo. A to je nemoguće: put kojim se ide vodi u posvećmašnju pustoš. I zato treba stati. Dosta je bilo upropaććivanja! Dosta je bilo ućzasa i muka! Ako to nikako neće da ućvide oni gore na vrhovima,

Austrijski željeznićari uz nas.

Drugovi željeznićari republike Austrije, koji su sa 90% organizovani u svojem savezu željeznićara, ne propuštaju nijedne prilike u kojoj nam mogu iskazati svoje simpatije i svoju solidarnost. Već prije našeg Kongresa njihovo drugarsko glasilo »Željeznićar« opširno je izvješćavalo o prilikama kod nas i našem položaju, a na sam Kongres u Ljubljanu drugovi iz Austrije izaslaši su nekoliko svojih delegata, koji su nam svojim govorima i savjetima najizdašnije išli na ruku. Tako je drug Veigel u borbi za dobro željeznićara već ostario i osivio; nekoliko puta ulazio u kongresne rasprave ukazujući na puteve kojima su išli i njihovi željeznićari predno su postigli to, što danas imaju i što ćvrsto drže. On je ljepo rećao: Kod nas u Austriji željeznićari svojim pravima mogu još samo napred, natrag nikada. Svaki napad na njihova prava osudjen je da se razbiće u prah pred njihovom moćnom željeznićarskom organizacijom. U borbi za svoje tekovine austrijski željeznićari su jedinstveni sa 90%. Na onih 10%, koji su kod nas neorganizirani ili se nalaze u žćitim organizacijama, mi

ŽIKA

Nepreviđna kuharica kupi že zmloto kavu, previđna pa nikdar, ker hoće vedeti, kaj kupi. Zato zahteva Žika, ki je le v zrnih. Tako more ugotoviti, da je Žika iz rži. In rž daje najbolj tećno in okusno hrano.

koji su za to stanje odgovorni i koji su ga svojim nemarom i površnosti prouzročili, neka to ućvide službenici i radnici željeznićki, koje te strahote najviše pogadjaio. Osim nas jedva da još ima koga, koji bi htio i koji bi bio više dućzan i zvan, da protiv takvog stanja dignu svoj glas, pa zato ućčinimo to ćim prije i ćim glasnije.

Naš otpor na ovo stanje može biti uspješao samo tada, ako ga provedemo svijesno i organizovano, kroz jedinstvenu našu klasnu organizaciju. Naš odgovor na svakodnevna mrcvarjenja i pogibljie mora biti: kao jedan u redove našeg Ujedinjenog Saveza Željeznićara, složno i odlučno u borbu za oćuvanje naših tekovina i života. Imajmo pred sobom strašne muke vrućim kotlom i kipićom vodom o zemlju pritisnutog lozaća Jedinu, kojeg muke su sviju nas. Slićnim mukama smo izvrćeni svi, ako se za našu sigurnost i za naš bolji život organizovanom borbom založio neććemo.

više i ne reflektiramo. Plaće naših željeznićara nisu najbolje, ali su onakve, kakve su bile i prije rata; prećratna prava garćantovana pragmatikama mi smo daleko prošćirili; osiguranje za bolest i nesreću potpuno, isto tako penzije. Sada vodimo zadnji dio borbe za osiguranje iznemoglost, starost i smrt. Sve smo to postigli borbom kroz slogu i ćvrstu organizaciju, pa to isto morate ćiniti i Vi u Jugoslaviji.

Ovako nas drugovi iz Austrije savjetovaoše i mi zaista moramo ove savjete, ako želimo spas, najpunije poslušati. U svojem zadnjem broju »Željeznićara« oni su se ponovno na naše prilike i naš Kongres opširno osvrnuli: ošćtro kritiziraju postupak sa nepriznanjem i proganjanjem naše organizacije, protestiraju protiv redukcija i protiv svakog pogoršavanja uslova službe i rada i traže, da naša vlada ovakvo postupanje prema nama ćim prije dokrajći. Na koncu nam preporučuju žilavi rad na dizanju naše organizacije, kao preduslova svakom poboljšanju, a na tom poslu oni će nas uvijek pomoći.

Izbori narodnih poslanika.

Vlada g. V. Vukićevića raspustila je Narodno Skupšćtinu izabranu 8. februara 1925. i raspisala je izbore nove Skupšćtine za 11. septembra o. g. Ovaj raspust i izbor vlada opravda potrebom »intenzivnijeg« rada vrhovnog narodnog prestavnistva, jer dosadanje bilo je »neintenzivno«.

Mi željeznićari smo kod svakih izbora narodnih poslanika vrlo mnogo zainteresirani. To otuda, jer željeznica upravljao država upravo preko tik narodnih poslanika, iz ćije sredine se formira vlada i ministar saobraćaja, pa je zato za nas vrlo važno: tko su ti narodni poslanici i ćije interese ćećionu kao naši poslodavci zastupati. Da li opće narodne ili samo kapitalistićke? Da li naše željeznićarske ili samo poslodavaćke. Sve to je za nas vrlo važno i zato moramo se i mi željeznićari, pitanjem izbora narodnih poslanika zabaviti i nastojati, da našim živim politićkim zauzimanjem sprijećimo izbor onakvih narodnih poslanika, za koje unaprijed i iz prakse znamo, da su im interesi naroda i željeznićara devetara rupa na svirali, a interesi poslodavca i kapitalista sve.

Koji su to narodni poslanici, kojima su interesi željeznićara devetara rupa, to nam je vrlo lahko utvrditi: podjimo od god. 1918. i pogledajmo,

tko je sve bio u Narodnoj Skupšćtini i u vladi i tko je što dobra za željeznice ućinio. Gledajući to vidjet ćemo: na vladi su najviše bili radikalni narodni poslanici, pa demokratski obiju sorti, muslimani i korošćevi klerikalci i Radićevci. Svi ti bez razlike pridonosili su samo tome, da je položaj željeznićara danas gori nego je ikada prije bio. Nakon 8 godina njihovog poslanikovanja i vladanja željeznićari su danas gladni i mora da rade tešku i odgovornu službu a za vrlo malu platu: željeznićari su goli, bos, zapostavljeni i potpuno obespravljeni. Evo, to su nam priskrbili i dali dosadanji i spomenuti narodni poslanici. Zato nijednom željeznićaru nemože biti teška odluka, da li i ovoga puta glasa za te poslanike ili će pako ućiniti sve, da do njihovih izbora ne dodje. Ta svako glasanje ili zalaganje za njih znaći isto, kao da tele pomaže brustiti noć svome mesaru.

Za koga treba željeznićari da se u ovim izborima zalaću i za koga treba da daju svoj glas, o tome ććemo još progovoriti u narednim brojevima, ali jedno moramo naglasiti već sada: Željeznićari bez razlike treba da se klonu svih buržoazkih partija i njihovih kandidata.

I ovi su krivi za željezničarsku bijedu.

Da pojačamo front željezničara u borbi protiv redukcija i inih pogoršavanja uslova rada, poduzeli smo u toku maja o. g. korake kod svih postojećih željezničarskih organizacija u Zagrebu u pravcu, da bi svojom saradnjom taj jedinstveni front učvrstili. Većina organizacija uopće se nije našim pozivom odazvala, neke su pristupile zajednici samo da skinu sa sebe prigovor, a jedna od njih, udruženje ložići, je tu zajednicu jednim upravo lakomislenim dopisom odbilo. To udruženje od riječi do riječi kaže:

»Na Vaš dopis od 3. maja o. g. javljamo Vam, da niti želimo niti hoćemo saradivati sa Vama te Vas umoljavamo, da više nam ne pošaljete sličnih poziva, jer su sasvim bezpredmetni.«

Tajnik: Dojčić. Predsjednik: Ptičar.

U doba neizrecive bijede i patnje sveg željezničarskog osoblja a pogotovo i loža-

ča, kad se i njima reduciraju upravo krvavo zaradene plate, ustežu premije, globi i maltretira na svemoguću načine ovakav odgovor te organizacije zaprepasuje. Tvoreći tog odgovora teško da su si bili svjesni svojeg koraka, kojim su nož bijede zarinuli željezničarima još dublje, mjesto da su stupili u zajednicu i u borbu za njihovo spašanje.

Mi preporučamo svima drugovima ložićima, koji su članovi tog udruženja, da o ovakvom radu svojeg vodstva povedu najozbiljniji račun. Naše duboko uvjerenje, da ovakav rad vodi sve ložiće ravno u provaliju i da se takvo vodstvo nema ni časa slijediti. Takve slijepe vodje treba čim prije napustiti, neka se survaju i upropaste oni sami. Ložići bez razlike treba da se nadju na okupu u zajednici sa svima ostali ma svjesni i borbeni željezničarima, a to je u redovima našeg ujedinjenog saveza.

Žalosni krah nezavisnih u Zagrebu.

Za 14. juna sazvali su nezavisni povjerenici skupštinu radnika zagrebačke radionice u radničku kantine, a akoju su pismeno pozvali i nas. Smatrajući skupštinu opće radničkom i jer smo posebnim pozivom na istu bili pozvani, to smo se odazvali i pozvali smo naše članstvo, da joj prisustvuje. Kako se reduciraju još uvijek plate i jer je treba pojačati protest radi zakidanja pogodnosti na vožnju, smatrali smo, da na toj skupštini treba uzeti živoga učešća. Bili smo odredili za referenta druga Koreneja.

Čim je skupština počela odmah se je dalo razabrati, da istoj čas nije cilj neki protest i neka zajednička manifestacija, već sasma nešto drugo: istu se je htjelo iskoristiti za razbijanje solidarnosti i za nove klevete i intrige protiv našeg saveza i naših drugova. Nezavisni su se zaprepastili, videći na skupštini veći broj naših drugova i još k tome glavne sunkcionere, pa su time u svojim niskim namjerama bili prilično spriječeni. Napadale na nas lansirali su samo iz da-

leka i jedini argumenat im je bio, da ujedinjeni savez neće jedinstva. Dalje se nisu usudili, ali i to je bilo previše za naše drugove. Oni su se odmah digli, da demantuju lažove i dokažu, da su razbijači radničke solidarnosti upravo nezavisni a ne mi. Ove istine su se oni ljuto pobojali i da njezino iznošenje pred radnike spriječe, oni su se nadali u godnu dreku samo da našeg govornika ometu. Kolo bukača su vodili poznati denuncijanti radnika i štrajkbreheri iz god. 1923. Radje nego da se čuje riječ našeg prestavnika, razbili su svoju vlastitu skupštinu. Tako se je najbolje i na praksi iskazala njihova iskrenost u borbi za zajedničku stvar.

Radnici bez razlike su nad ovim činom nezavisnih ogorčeni. Većina njih izjavljuje, da na skupštine uopće više ne ide, a članovi nezavisnih listom otpadaju. I tako su nezavisni uspjeli da svojim nesavjesnim nastupom razbiju i ono malo radničke solidarnosti i borbenosti, koju se težkom mukom pridiglo.

svojom sabotazom pridonjeti tome, da se zauguši ne samo aprovizacija već i sama zadruga.

Sastanak se još zabavio nekim organizacionim pitanjima, pa je riješeno, da odbor podružnice ima živo da radi na okupljanju željezničara u savez.

U srijedu 15. VI. održao je odbor podružnice Zagreb svoju konstituirajuću sjednicu, koju su posjetili osim dvojice svi članovi. Odbor se konstituirao kako slijedi: Anton Biban predsjednik, Podgorelec Mijo perovodja i Kontler Josip blagajnik. Tajničke poslove podružnice obavljati će uz predsjedništvo drug Kmet.

Indijja.

Kao drugdje i kod nas je izvršena redukcija radnika. Kao razlog se navodi pomanjkanje kredita za 90.000 dinara, uslijed čega je lišeno zarade 63 radnika.

U toku mj. maja održali smo dva manja sastanka, a za 26. sazvali smo obćeniti zbor, na kojem smo željezničarima temeljito razložili odakuda ova reduciranja i zlo, kao i što treba da radimo pa da slična zla u buduću preprečimo. Ako su naše reči pale na plodna tla, situacija će se poboljšati: svemoć željezničke aristokratije i birokratije biti će skršena, a ako i ovoga puta željezničari podju stranputice, onda neka znadu, da su svojem zlu sami krivi.

Dopisi podružnica.

Vinkovci.

Vaša drugarska pažnja i ukazana mi pomoć prigodom proputivanja kroz Zagreb ostat će mi živo u pameti. Upravo sam postidjen time, što nisam član saveza a ukazana mi je tako drugarska pažnja. Sada ujedno vidim i to, kolika je razlika između Vas u savezu i onih tamo u udruženju; predsjednik udruženja je šef stanice, pa da sam k njemu ovako došao sa članskom knjižicom njegove organizacije, ako me već nebi kaznio i globio bio bi me sigurno najurio. Sada tek vidim, kolika je zabluda to nacionalno udruženje i koliko mi željezničari grešimo i štetujemo, što nismo čvrsti i složni u našem borbenom i drugarskom savezu.

Kao što sam Vas izvjestio, udruženje ovdje se sve više raspada. Da se ljudje u njem ne održaje silom, osim šefa stanice i njegovih došnika nitko u njem bio nebi. To je običan

paradni skup ljudi, koji umije samo da se klanja, priređuje zabave i veselice, a za željezničare i njihova prava ne mari. Usled svega toga većina nas ložioničkih radnika riješeni smo, da se složno ugrupišemo u redove našeg saveza, u tu jedinu dobru i ispravnu željezničarsku organizaciju.

Pozdravljaju Vas —
crveni željezničari.

Dopisi.

Pragersko. V nedjeljo, dne 3. julija t. l. ob 3. uri popodne se vrši redni letni obćni zbor podružnice Pragersko z obćajnim dnevnim redom. Na obćnem zboru poroča predsjednik centrale, s. Kováč. Obćni zbor se vrši v prostorih gostilne Leskovar ter je dolžnost slehernega sodruga, da se ga udeleži.

Logatec. Za nedjeljo, dne 3. julija 1927 dopoldne ob 10. uri sklicuje tukajšnja podružnica javen željezničarski shod z dnevnim redom: Položaj željezničarjev in delo centrale. Istočasno se bo poročalo tudi o izvršenih intervencijah v Beogradu. Shod se vrši v prostorih gostilne Kunc ter poroča izpred centrale s. Stanko.

Rakek. Po daljšem presledku se bo vršil v nedjeljo 3. julija popodne ob 4. uri v prostorih gostilne Steržaj javen željezničarski shod. Vabljeni so vsi željezničari, organizirani in neorganizirani. Po shodu se bo izvolil pripravljalni odbor, ker si hočemo na Rakeku ustanoviti samostojno podružnico. — Željezničari! Poprimimo se dela, stopimo v vrste bojne organizacije ter se ramo ob rami, ne oziraje se na kategorije, borimo za naše pravice. Vsi v »Savez željezničarjev Jugoslavije«!

Maribor. Kakor Vam je sigurno znano, so se okoli 10. junija 1927 zbrali v Mariboru predstavniki »nacionalne stanovske organizacije« ter so po trupolpolnem delu dne 14. VI. zopet zapustili Maribor. Prometnik je dal k vlaku 7 en Abau za delegate UJNZ, ki so se vračali iz slavnega shoda. In v ta voz ni smel vstopiti nihče drugi. — Vlak 7 je bil v teh vedno tako frekventiran, da je veliko število potnikov moralo stati, dasi so plačali celo vožnjo in vendar se kljub prijavam sprevoznikov vlak ni ojačil, ker baže ni bilo nobenega voza na razpolago. Že tu je dvojna mera, ki se nam zdi zelo sumljiva. — Končno pa pridemo na naslov željezniške uprave še dejstvo, da je povodom kongresa »Saveza« in vsedelavškega izleta željezniška uprava do predzadnjega dneva stavila zahtevo, da morajo željezničari-sodrugi, ki bi se hoteli poslužiti posebnega vlaka iz Maribora v Ljubljano, plačati celo vožnjo kot civilisti. — Ako primerjamo te zglede, se ne čudimo, da izdaja »Zveza« okrožnice, kot je ona od 9. junija 1927 in da njih shodi izzvene tako, kot je njih mariborski shod.

Sekcija vlakospremnega osoblja podružnica III. Maribor. Na sestanku vlakospremnega osoblja dne 22. junija t. l. se je izvolil sledeći odbor te sekcije: predsednik sodr. Oman, namestnik in blagajnik s. Ulbl, tajnik s. Fischer Jože, preglednika in odbornika ss. Stangler in Fischer Tomaž ter nadaljna odbornika Klemenčič in Lileg. — Dopisi za sekcijo vlakospremnega osoblja se pošiljajo na s. Oman Ignaca, Ob Brodu št. 5, Maribor. — Da pa zamore ta sekcija delovati, rabi sredstev. Nobeni drugi kategoriji ni potrebno toliko intervencij, kakor ravno vlakospremnemu osoblju in bode moralo v bodoče to osoblje, kjer bode šlo edino za njegove zadeve, za svoje delegate nositi stroške. V to svrhu plača po sklepu na sestanku navzoćih vlakospremnikov vsak član SŽJ (vlakospremnik) letni prispevek 10 Din. Tako nabrani denar ostane v blagajni vlakospremnega sekcije ter se bode uporabljal edino le za kritje stroškov vlakospremnega osoblja. — Sekcija začne samostojno delovati s 1. julijem 1927 ter se smatra ta datum kot začetek prvega poslovnega leta. Sodrugi vlakospremniki postaje Maribor gl. kol. skrajni čas je bil, da smo si ustanovili našo sekcijo, katere odbor bode pa zamogel uspešno delovati le tedaj, ako bodo vsi vlakospremniki organizirani v Savezu Željezničarjev Jugoslavije ter odbor v njegovem delu podpirali. Naj velja tudi za nas vlakospremnike geslo: V slogi je moč!

Maribor. (Vsem članom SŽJ, podružnice III., v vednost!) Podružnični odbor se je na svoji prvi seji dne 21. junija 1927 konstituiral sledeći: Predsednik s. Smasek, namestnik s. Kopic; tajnik s. Frangeš, nam. s. Pogelšek; blagajnik s. Pilaj, namestnik s. Zagoršek; preglednika: ss. Bučar in Oman; odborniki: ss. Bahun Klemenčič, Lileg, Slekovec, Weber, Ivanuš, Stermšek, Ribič Franc in Pintar. — Dopisi podružničnih zadev se naj pošiljajo na Smasek Franca, Kejžarjeva ulica 9. II., Maribor, oni v blagajniških zadevah na Pilaj Matveža, Mlinska ulica 39, Maribor. — Da se omogoči redno obiskovanje sej, se obveščajo tem potom vsi odborniki, da se bodo v bodoče sklicevale odborove seje pismeno ter je dolžnost vseh odbornikov, da se istih redno udeležijo; izjema je samo bolezen ter služba. Le tedaj, ako bode vsak odbornik storil svojo dolžnost, bode delovanje v podružnici uspešno, kakor tudi naj bode vsak član Saveza Željezničarjev Jugoslavije agilen delavec v organizaciji, to je agitator in organizator! Kakor so nas skušnje zadnjih časov izučile, je edino naš Savez, ki se resnično bori za dobrobit vseh željezničarjev. — Torej, sodrugi, na delo, da bode sleherni željezničar organiziran v naši razredno bojno organizaciji. — Živel Savez Željezničarjev Jugoslavije! Živela enotna fronta željezničarjev!

Iz širše seje central. odbora.

Centralni odbor je na svoji prvi seji razpravljajal poleg ostalih važnih vprašanj tudi o:

1. vprašanju ujedinjenja željezničarskih organizacij v enotno razredno bojno organizaciju;

2. napadih na naš »Savez« od strani »Enotnosti«;

3. ukinjenju gospodarske poslovalnice (konsuma) ter ustanovitvi nabavljake zadruga ter je sklenil:

ad 1. Ukretni vse korake, da čim preje pride do popolnega ujedinjenja celokupnega željezničarskega pokreta na osnovi, kot jo je sprejel II. redni kongres Saveza, vsa tozadевна debata naj se vodi javno in pod kontrolu vseh organiziranih željezničarjev v strokovnem časopisu;

2. Centralni odbor je soglasno obšodil pisanje »Enotnosti« konstatirajoć, da more služiti tako pisanje le razbijanju razrednega željezničarskega pokreta ter indirektno podpira upravo. Sklenil je soglasno, da preide v bodoče preko vseh teh napadov ter v strokovnem časopisu sploh več ne odgovarja.

ad 3. V pogledu likvidacije gospodarske poslovalnice se je postavil centralni odbor na sledeće stališće:

1. da se gospodarska poslovalnica takoj pretvori v čisto zadrugu s sedezem v Mariboru;

2. da se iz čistega premoženja, ki je last željezničarjev, vplaća zadrugi delež za nakupujoće člane;

3. da se s preostankom, kolikor se ga ne rabi za obratni kapital sezdajo cenena željezničar. stanovanja;

4. da se v vseh podružnicah skličejo shodi, kjer naj se izvoli odbore za zadrugu ter sprejme resolucijo v gornjem smislu;

5. da se ukrene vse potrebno, da se željezničarje v slučaju zaprtja poslovalnice napoti k drugim konsum. zadrugam ter jim tam preskrbi enomesečni kredit. Centralna uprava.

Kakšna je najpopolnija demokracija v enotni organizaciji v ZŽJ?

Trditve v članku pod gornjim naslovom v »Enotnosti« od 24. VI. 1927 so čisto navadne intrigantske laži, ki so jih zmogli le gotovi voditelji okoli »Enotnosti«, katerim je edini namen rušiti in razbijati enotno željezničarski pokret.

Resnici na ljubo ugotavljamo, da ni bila ne od mariborskih delegatov, še manj pa od »še nekaterih drugih« predložena komisiji »svoja izjava« k vprašanju izključitve M. Zorge, ter vsled tega ta izjava tudi ni mogla biti vsled »pritiska velikih demokratov v vodstvu Zveze s pravim divjanjem odklonjena«.

Zavraćamo energićno vsako tako lažljivo podukljanje ter smatramo v smislu soglasnega sklepa širšega centralnega odbora vsako polemiko z »Enotnostjo« za definitivno zaključeno.

Centralna uprava SŽJ.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da je notica v »Enotnosti« št. 22 z naslovom »Štrajk v mariborski željezniški delavnici« potvorenja. Nikdar nisem dal izjave:

»Če se centrala ne bo zganila in če bo gledala bolj na priznanje direktije kot na dolžnost solidarnosti, bomo seveda morali akcijo prenehati, ker proti direktiji se s podporo cele organizacije lahko borimo, če pa nas pusti na cedilu si sami ne moremo pomagati.« Za napade in izjave v političnem listu v strokovnih zadevah ne odgovarjam.

Ljubljana, 16. junija 1927.

Andrej Čanžek, s. r.

Oblasna konferencija URSSJ. za Hrvatsko i Slavoniju.

Ova konferencija sazvana je za nedelju dne 3. jula o. g. u Zagrebu u prostorije Radničkog Doma ilita 55 sa dnevnim redom: 1. Konstituisanje, 2. Izveštaj sekretarijata, 3. Izbori za Radničku Komoru i 4. Izbor oblasnog odbora. O radu i zaključcima konferencije izvestit ćemo u narednom broju.

Gospodin Nikola Pandurović

predsjednik radničkih povjerenika radione Zagreb.

Vj. ste dne 14. VI. o. g., posle zbora pred radničkom kantinom i pred ovcem grupom radnika izjavio ovo: Franjo Korene nije uopće član saveza željezničara; da sam najmljen samo da razbijem zbor i da činim među željezničarima, a član da sam hrvatskog radničkog saveza.

Buduć ove Vaše izjave smatram napadajem na moju proletersku čast i sumnjičenje sa neispravnosti u mojem dugogodišnjem radu u klasnom željezničarskom pokretu, to Vas ovime javno pozivam, da ove objede i javno dokažete. Ne učinite li to, to Vas smatram obićnim lažovom i klevetnikom, sa kojim poštenje i proletarski moral nema ništa zajedničkoga i sa kojim treba unutar radničkih redova bezuvjetno obraćunati.

Franjo Korene, livački radnik.